

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 3C/142/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6213206363
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Kamenská
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2015:6213206363.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš samosudkyňou JUDr. Martou Kamenskou v právnej veci žalobcu J.. W. Š., N.. XX. XX. XXXX, A. Y. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Nitra, Petzwalova 12, IČO: 42205735, proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31690904, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Z r u š u j e sa rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom Košice, Alžbetina 41 sp. zn. 3C/1449/2012 z 19. 01. 2012.

Žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalobcu sa p r i z n á v a náhrada trov konania vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

Podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom Košice, Alžbetina 41 sp. zn. 3C/1449/2012 z 19. 01. 2012 a priznal mu náhradu trov konania. V žalobe uviedol, že citovaným rozhodcovským rozsudkom mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 51,45 Eur a nahradiť mu trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur, všetko do 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku, alebo v tej istej lehote podať proti nemu odpor. Rozsudok prevzal dňa 25. 06. 2013. V zákonnej 30 dňovej lehote, podľa § 41 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, podáva žalobu na súd o jeho zrušenie z dôvodu, že namieta rozhodcovskú doložku, ktorá tvorí súčasť poisťnej zmluvy a to Všeobecných poisťných podmienok pre poistenie zjednané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a. s. - XV. časť - Rozhodcovské konanie. Táto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ako taká je neplatná, čím došlo k porušeniu jeho práv ako spotrebiteľa. Preto sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2022 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Tvrdil, že rozhodcovská doložka nebola platne uzavretá a preto nebola daná právomoc rozhodcovského súdu z dôvodu, že dojednanie o rozhodcovskej doložke, uvedené v poisťných podmienok je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1, 2, 4, 5 Občianskeho zákonníka. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 21. 03. 2012 sp. zn. 6Cdo/1/2012, z 13. 03. 2013 sp. zn. 6Cdo/3/2013, ako aj na iné rozhodnutia súdov SR, ktoré judikovali, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je považované za neplatné. Obdobne je to konštatované aj v Nálezoch Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. IV. ÚS 55/2011 ako aj ÚS SR 60/2011. Napriek tomu, že rozhodcovská doložka, ktorá je uvedená aj v predmetnej poisťnej zmluve, bola súdmi uznaná za neprijateľnú podmienku a teda za neplatnú, žalovaný sa nezdržal jej používania v zmysle ustanovenia § 53a ods. 4 Občianskeho zákonníka, čím porušil svoju zákonnú povinnosť. Na pojednávaní sa žalobca pridrižoval podanej písomnej žaloby a ďalej uviedol, že o pohľadávke žalovaného sa dozvedel až z rozhodcovského rozsudku, pričom nie je možné spravodlivo od neho žiadať zaplatiť žalovanému náklady

žalovaného na uzavretie poisťnej zmluvy, ktorú pohľadávku ani v rozhodcovskom konaní žalovaný riadne nešpecifikoval a nie je špecifikovaná ani v poisťnej zmluve, ktorú spolu uzatvorili. Poukázal na to, že hoci má vysokoškolské vzdelanie, nie však právnického smeru, avšak nikde v celej zmluve sa nič nedomočíal o nároku žalovaného, ktorý je predmetom rozhodcovského konania a o jeho výške. Okrem toho pred podaním žaloby na rozhodcovský súd ho žalovaný nevyzval na jej zaplatenie, pričom pripustil, že v prípade, ak by mu žalovaný pred podaním žaloby na rozhodcovský súd bol vysvetlil dôvod a výšku tejto sumy, je možné, že by mu ju zaplatil a nebol by ani dôvod na rozhodcovské konanie. Ďalej uviedol, že v poisťnej zmluve videl, že je tam zmienka o rozhodcovskom konaní, nikdy mu však nebolo vysvetlené, čo táto rozhodcovská doložka znamená, čo je to rozhodcovské konanie a nevedela mu to vysvetliť ani sprostredkovateľka poistenia. Až po porade s právnikom zistil, že daná rozhodcovská doložka nemala byť vôbec uzatvorená medzi ním a žalovaným, že je neprípustné rozhodovať v rozhodcovskom konaní v spotrebiteľských veciach. Namietal tiež premlčanie nároku žalovaného, uplatneného v rozhodcovskom konaní.

Vedľajší účastník na strane žalobcu sa na pojednávanie neustanovil, hoci bol riadne predvolaný, svoju neúčast písomne ospravedlnil podaním z 12. 05. 2015 a požiadal súd, aby rozhodol v jeho neprítomnosti. V podaní z 24. 03. 2015 navrhol žalobe žalobcu vyhovieť, zrušiť rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/1449/2012 z 19. 01. 2012 z dôvodu, že nemal byť ani vydaný, pretože formulárová zmluva o poistení obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku - rozhodcovskú doložku, zakomponovanú do všeobecných poisťných podmienok XV. časť - Rozhodcovské konanie, ktorých obsah nemohol spotrebiteľ nijakým spôsobom ovplyvniť, pričom mohol iba prijať súbor poistenia vrátane všeobecných poisťných podmienok alebo ho odmietnuť, keďže všeobecné poisťné podmienky boli súčasťou poisťnej zmluvy (čo vyplýva z 2. strany poisťnej zmluvy vľavo dole). Požiadal súd, aby sa vysporiadal aj s judikatúrou súdov na stránke MS SR. Podaním z 12. 05. 2015 k veci uviedol, že rozhodcovská doložka je neprijateľná zmluvná podmienka z dôvodu nerovnosti účastníkov, lebo rozhodcovský súd a rozhodcu v Košiciach si zvolil žalovaný a veľká vzdialenosť bola pre žalobcu odradzujúca. K tvrdeniam žalovaného o tom, že Dodatok k poisťným podmienkam bol komunikovaný prostredníctvom internetu uviedol, že nie každý spotrebiteľ má možnosť využívať internetovú komunikáciu a oboznámiť sa s ním a nie každý spotrebiteľ je zdatný v elektronickej komunikácii. Poukázal na to, že z iných konaní má vedomosť, najmä z výpovedí obchodných zástupcov žalovaného, že títo neboli žalovaným školení na rozhodcovskú doložku a veľa z nich tomuto pojmu dodnes nerozumejú. Z ich výpovedí tiež vyplynulo, že spotrebiteľ musel podpísať všetky kolonky predznačené na podpis, inak by ich centrála žalovaného neuznala ako platné, t. j. pri osobitných zmluvných dojednaniach nešlo o vôľu spotrebiteľa, ale o vynútený podpis žalovaným. Tiež žalovaná suma nebola nikde uvedená, spotrebiteľ s ňou v žiadnej podobe nebol nikdy oboznámený, ani obchodní zástupcovia nemali o nej vedomosť a prvýkrát sa o podieľaní spotrebiteľa na províznom náklade zmluvy dozvedeli až keď spotrebiteľom začali prichádzať rozhodcovské rozsudky. Preto potom súd, v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 O. s. p., vec prejednal v neprítomnosti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu, prihliadol pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

Žalovaný na pojednávaní uviedol, že navrhuje žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Ďalej uviedol, že rozhodcovská doložka neobsahuje také ustanovenie, ktoré by spôsobovali hrubý nepomer práv a povinností zmluvných strán a teda nie je neprijateľnou podmienkou. Celkom zavádzajúce je tvrdenie žalobcu v žalobe, že platné dojednanie rozhodcovskej doložky je možné len individuálne, keby tomu tak bolo, potom by daná doložka nepodliehala hodnoteniu Smernice č. 93/13 EHS. Okrem toho žalobca žiadnym spôsobom nepoukazuje na to, v čom a ktoré konkrétne právo a ktorá konkrétna povinnosť, mu bola a akým spôsobom upretá, alebo ktoré jeho právo bolo porušené. Zo záznamu o požiadavkách a potrebách klienta, v ktorých žalobca okrem iného odpovedá aj na otázku, či si niečo želá k produktu, ktorý mu navrhol sprostredkovateľ poistenia vysvetliť/doplniť alebo dojednať, vyplýva, že žalobca odpovedal „nie“. K vznesenej námietke premlčania uviedol, že táto nie je namieste, pretože zo Všeobecných poisťných podmienok, XVII. časti, ods. 7c/ vyplýva, že sa premlčacia doba stanovuje na 10 rokov, pričom táto doba ešte ani neuplynula. K rozhodnutiam, na ktoré žalobca poukázal v podanej žalobe uviedol, že rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 bolo zrušené pre jeho protiústavnosť, rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 3/2013 bolo vydané v exekučnej veci, kde neprebehlo riadne dokazovanie, čo namietal na ÚS SR pre porušenie základných práv a ÚS SR prijal tieto sťažnosti na ďalšie konanie. Čo sa týka judikátu vo veci sp. zn. 20CoE 24/2011, toto rozhodnutie bolo na jeho dovolanie rozhodnutím NS SR sp. zn. 5Co 221/2011 zrušené a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Tvrdil tiež, že vydal Dodatok k všeobecným poisťným podmienkam, na základe

ktorého je možné odstúpiť v lehote 30 dní od rozhodcovskej doložky, pričom dodatok bol komunikovaný prostredníctvom internetu a z uznesenie NS SR sp. zn. 3MCdo 14/2011 vyplýva, že dodatočná lehota na odstúpenie od rozhodcovskej doložky má význam pre jej právne posúdenie ako individuálne dojednané. Ďalej uviedol, že žalobca sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, avšak z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sp. zn. C 342/2013 vyplýva, že Súdny dvor EÚ poskytol výklad, čo sa týka písm. q/ prílohy Smernice 13/93/EHS, ktoré je vlastne písm. r/ § 53 ods. 4 OZ, na základe ktorého sa za nekalú podmienku považuje len taká podmienka, ktorá bráni v podaní žaloby alebo opravného prostriedku pred vnútroštátnym súdom. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že nie je relevantné skúmať, či boli poskytnuté informácie pre vzor doložky, nakoľko toto samo o sebe nemôže ovplyvniť nekalosť zmluvnej podmienky. Tvrdil tiež, že rozhodcovská doložka bola priestorovo aj údajmi oddelená od ostatných všeobecných poistných podmienok a jej uzavretie je overené osobitným podpisom a osobnými údajmi žalobcu v osobitných zmluvných dojednaniach, to znamená, že sa nejedná o súčasť všeobecných poistných podmienok. Sám žalobca mal možnosť pri podpise poistnej zmluvy a všeobecných poistných podmienok sa rozhodnúť, či podpíše aj Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 o rozhodcovskej doložke. K predmetu rozhodcovského konania uviedol, že náklady, ktoré boli vyčíslené a boli predmetom rozhodcovského rozsudku, neboli vyčíslené ku dňu zániku poistnej zmluvy, jedná sa o ďalšie náklady, ktoré mu vznikli.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením sa s rozhodcovským rozsudkom Arbitrážneho súdu Košice z 19. 01. 2012 sp. zn. 3C/1449/2012, poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX s prílohami (čl. 8-10), Oznamovaním o zániku poistenia z 26. 06. 2008, návrhom na začatie konania pred Arbitrážnym súdom z 02. 01. 2012, Upovedomením o začatí konania pred rozhodcovským súdom z 09. 01. 2012, rozhodnutiami NS SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 a 6Cdo 3/2013, nálezom Ústavného súdu SR 2Us 499/2012-47, tlačovou informáciou Ústavného súdu SR č. S2/24/2013 z 10. 07. 2013, Osobitnými zmluvnými dojednaniami č. 1/2007 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, záznamom o požiadavkách a potrebách klienta k PZ č. XXXXXXXXXXXX s prílohami (čl. 108-110), rozhodnutiami súdov čl. (111-115), vyjadrením k odbornej otázke NBS z 10. 10. 2012, žiadosťou o vyjadrenie k odbornej otázke z 01. 10. 2012, žiadosťou o dopĺňujúce vyjadrenie k odbornej otázke z 22. 11. 2013, Smernicou Rady EHS 93/13/EHS čl. 120-128, spisom Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/1449/2012 (čl. 150-167), pokladničnými dokladmi (čl. 180-181), oznámením o zániku poistenia z 26. 06. 2008, žiadosťou zrušenie poistnej zmluvy z 19. 06. 2008, podaniami čl. 184-187, vyjadrením žalovaného (čl. 188-192), Dodatkom č. 2 k Všeobecným poistným podmienkam z 21. 05. 2007, uznesením NS SR sp. zn. 3MCdo 14/2011, prekladom z anglického jazyka do slovenského jazyka, uzneseniami Súdneho dvora z 03. apríla 2014 (čl. 200-210), výpisom z umiestnenie podpisu na listine (čl. 211-212), žiadosťou, rozhodnutím ÚS SR 3Us 162/2011, 4Us 294/2012-13, poistnou zmluvou č. 4459800003, Rokovacím poriadkom Arbitrážneho súdu Košice úplné znenie v znení účinnom od 01. júna 2009, Všeobecnými poistnými podmienkami pre poistenie zjednané Prvou Česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a. s. vrátane Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX a uznesením NS SR sp. zn. 6Cdo 1/2012.

Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázané, že účastníci dňa 29. 11. 2007 uzatvorili Poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. K zániku poistného vzťahu došlo dňa 30. 08. 2008 podľa ustanovenia § 800 Občianskeho zákonníka, na základe žiadosti žalobcu o zrušenie zmluvy z 19. 06. 2008. Žalovaný si žalobou z 02. 01. 2012, podanou na Arbitrážnom súde Košice dňa 04. 01. 2012, uplatnil nárok na zaplatenie sumy 51,45 Eur s príslušenstvom, ktorá predstavovala náklady žalovaného vynaložené na uzavretie poistnej zmluvy podľa časti XVII. ods. 7a Všeobecných poistných podmienok pre poistenie zjednané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a. s. (ďalej len VPP), ktorá zodpovedá nákladom žalovaného vynaloženým na uzavretie poistenia. Arbitrážny súd Košice rozhodcovským rozsudkom z 19. 01. 2012 sp. zn. 3C/1449/2012 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému peňažnú sumu vo výške 51,45 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur. Rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc na rozhodovanie sporu z rozhodcovskej doložky uvedenej v časti XV. VPP ako aj z Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, tvoriacich súčasť VPP. Rozsudok rozhodcovského súdu bol doručený žalobcovi dňa 25. 06. 2013 (č.l. 164). Žalobu žalobca podal na súd dňa 23. 07. 2013.

Podľa ustanovenia § 879s - prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015, Občianskeho zákonníka, ustanovenia tohto zákona sa použijú na spotrebiteľskú zmluvu uzavretú po 31. decembri 2014.

Podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, účinnom do 31. 12. 2014, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r/, ods. 5 Občianskeho zákonníka, účinnom do 31. 12. 2014, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, účinnom do 31. 12. 2014, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1, 2 veta prvá zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení účinnom do 31. 12. 2014, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c/, j/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení účinnom do 31. 12. 2014, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, v znení účinnom do 31. 12. 2014, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti. Rozhodcovia zúčastnení na zrušenom rozhodcovskom rozsudku sú z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčení. Ak sa účastníci konania nedohodnú inak, budú noví rozhodcovia ustanovení podľa § 8.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že poisťná zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 27. 11. 2007 je spotrebiteľskou zmluvou, uzavretou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Je nesporné, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Preto žalovaný bol od uzavretia zmluvy so žalobcom v postavení dodávateľa a žalobca v postavení spotrebiteľa. Spotrebiteľská zmluva spadá pod ochranu § 54 ods. 1 Obč. zákonníka. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že jedna strana uzatvára zmluvu s veľkým počtom spotrebiteľov, pričom návrhy zmlúv sú pripravené na vopred predtlačných formulároch a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhovaných zmlúv. Súd pri hodnotení žaloby žalobcu vychádzal zo Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých

podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorej členské štáty majú zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom neboli záväzné pre spotrebiteľa, pričom čl. III. ods. 3 Smernice obsahuje indikatívny a nie vyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé. Výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je uvedený aj v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pričom od 01. 01. 2008 je neprijateľnou zmluvou podmienkou aj dojednanie rozhodcovskej doložky tak, že spory s dodávateľom budú výlučne riešené v rozhodcovskom konaní. Zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku, je poskytovanie spotrebiteľom Slovenskej republiky minimálne taký štandard ochrany, aký stanovuje Smernica č. 93/13/EHS.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že pri rozhodovaní rozhodcovského súdu boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu jeho práv ako spotrebiteľa ako aj z dôvodu, že rozhodcovský súd rozhodoval na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Dokazovaním mal súd preukázať, že pri dojednávaní rozhodcovskej doložky v poisťnej zmluve, nedošlo k individuálnemu dojednaniu takejto rozhodcovskej doložky. Preto takáto rozhodcovská doložka je neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve, ktorá vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je potom neplatná so zreteľom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka totiž za neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve považuje najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednaní rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Žalovaný popieral skutočnosť, že by nedošlo k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej zmluvy a tvrdil, že okrem podpisu poisťnej zmluvy, žalobca podpísal aj VPP ako aj Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve, ktoré riešia otázku rozhodcovského konania. Svoje stanovisko žalovaný opieral aj o záznam o požiadavkách a potrebách klienta v poisťnej zmluve, ktoré mali riešiť otázku inštitútu rozhodcovského konania. V tejto súvislosti súd zistil, že zo Všeobecných poisťných podmienok pre poistenie zjednané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, z bodu 1, XV. časti - Rozhodcovské konanie, vyplýva, že poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Z bodu 5, XV. časti tiež vyplýva, že rozhodnutie rozhodcovského súdu v spore je rozhodnutím konečným a nemožno ho preskúmať iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. Podľa názoru súdu, všeobecné poisťné podmienky majú riešiť otázku bližších podmienok poisťného vzťahu a nevytvárať nové individuálne záväzky účastníka, napríklad vo forme rozhodcovskej zmluvy. Navyiac, ustanovenie o rozhodcovskom konaní je zahrnuté do pomerne obsiahleho textu VPP, kde si žalobca nemusel ako poistený uvedomiť dôsledky, že okrem preberania a podpisovania VPP uzatvára so žalovaným aj rozhodcovskú doložku ako osobitnú zmluvu o tom, že spory medzi ním a žalovaným budú riešené výlučne v rozhodcovskom konaní. Okrem toho mal súd preukázať, že ak žalovaný tvrdí, že Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 boli individuálnym dojednaním rozhodcovskej doložky a ich nepodpísaním, by nebol účastník poisťného vzťahu zaviazaný k rozhodcovskému konaniu, tak jednoznačne ako aj XV. časť VPP tak aj Osobitné zmluvné dojednania, stále upravujú povinnosť riešiť spor v rozhodcovskom konaní (namiesto súdneho konania). Samotný žalobca popieral v konaní tú skutočnosť, že by zo strany sprostredkovateľa poistenia, predajcu, mu bolo vysvetlené čo znamená rozhodcovské konanie a že podpisom VPP rieši aj otázku rozhodcovského konania.

Taktiež záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve, na ktorý žalovaný poukazoval, podľa názoru súdu rieši skôr výber poistenia a požiadaviek klienta na krytie rizika poisťného vzťahu, a len upozorňuje na to, že v prípade vzniku sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia, je možné na ich mimosúdne vyrovnanie využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z.. Teda záznam o požiadavkách a potrebách klienta v žiadnom prípade nie je dohodou o výbere možnosti zveriť riešenie sporov medzi účastníkmi v rozhodcovskom konaní.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že rozsah všeobecných poisťných podmienok a „strata“ rozhodcovskej doložky v pomerne rozsiahlom texte VPP, vytvára predpoklad, že žalobcovi ako poistenému nemusel byť celkom jasný obsah dojednávaní rozhodcovskej doložky, a to ani v osobitných zmluvných podmienkach ani v XV. časti VPP v tom zmysle, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa budú rozhodovať v rozhodcovskom konaní. Dojednávanie rozhodcovskej doložky vo všeobecných poisťných podmienkach možno charakterizovať ako nekalú obchodnú praktiku žalovaného, s tým, že sa chce vyhnúť riešeniu sporu pred všeobecnými súdmi, pričom je zjavné, že rozhodcovské konanie je smerované skôr k tomu, aby o nároku žalovaného bolo rozhodované pred

vopred určeným rozhodcom, ktorého si vyberá sám, pretože ani v VPP ani v osobitných zmluvných dojednaniach nie je určené, ktorý rozhodcovský súd vec rozhodne. Taktiež dojednanie rozhodcovského súdu žalovaným je v rozpore s judikovanými rozhodnutiami Súdneho dvoru, ktoré riešia otázku neprijateľnosti zmluvných podmienok, keďže rozhodcovský súd sídli v sídle žalovaného ako dodávateľa, v danej veci v Košiciach (napr. rozhodnutie C-243/08 prípad Erzsébet Sustikné Györfi a Oceáno Grupo Editorial), čo by mohlo byť z hľadiska Smernice č. 93/13/EHS kvalifikované ako nekalá praktika. Podľa názoru súdu, potom formulárová rozhodcovská doložka v XV. časti VPP, ktorá znemožňuje žalobcovi ako spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadných sporov v inom ako rozhodcovskom konaní, je neprijateľná zmluvná podmienka. Poukazuje na to aj uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011 sp. zn. IV. ÚS 55/2011-19, z ktorého okrem iného vyplýva, že „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej, rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.“ Okrem toho bol súd toho názoru, že rozhodcovská doložka medzi účastníkmi konania nebola osobitne dojednaná, čo vyplýva aj z jej zaradenia do VPP. Takáto podmienka vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Súd na námietku žalovaného, že došlo k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej doložky, neprihliadol, pretože možnosť voľby spotrebiteľa medzi rozhodcovským konaním a konaním pred všeobecným súdom bola len iluzórna. Žalobca ako spotrebiteľ bol nútený k uzavretiu rozhodcovskej doložky a k prejednaniu sporov medzi účastníkmi výlučne v rozhodcovskom konaní. Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná, kde ide o nekalú obchodnú praktiku žalovaného, preto je vylúčené, aby súd akceptoval takúto rozhodcovskú doložku. Taktiež rozhodcovské konanie, má neprimerane krátke lehoty (5-dňová lehota na podanie odporu proti platobnému rozkazu), pričom prejednanie veci rozhodcom je podmienené zaplatením pomerne vysokého poplatku. V danej veci tiež trovy rozhodcu prevyšujú niekoľkonásobne vymáhanú istinu pohľadávky vo výške 51,45 Eur, pričom trovy rozhodcovského konania predstavujú 276,- Eur, preto už len táto skutočnosť predstavuje neprimeranosť arbitrážneho procesu. So zreteľom na ustanovenie podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., mal súd preukázané, že rozhodcovský rozsudok bol doručený žalobcovi dňa 25. 03. 2013, pričom žalobu podal na súde dňa 23. 07. 2013, teda v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku. Pretože dokazovaním mal súd preukázané, že nedošlo medzi účastníkmi k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy a pri rozhodcovskom rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, preto potom súd považoval nárok žalobcu za dôvodný, žalobe žalobcu vyhovel a zrušil predmetný rozhodcovský rozsudok podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c/, j/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., na základe zásady úspechu. Žalobca ako aj vedľajší účastník na strane žalobcu mali vo veci plný úspech, v spojení s konaním im vznikli trovy, ktoré si žalobca uplatnil. Preto potom súd priznal žalobcovi ako aj vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane náhradu trov konania vo výške 100 %, so zreteľom na ustanovenie § 151 ods. 7 O.s.p., podľa ktorého súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť aj tak, že namiesto určenia výšky trov prizná účastníkovi náhradu trov konania vyjadrenú zlomkom alebo percentom. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd o výške náhrady trov konania samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na Okresný súd vo Veľkom Krtíši písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221

ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).